

SINTEF Teknologi og samfunn
Postadresse:
Postboks 4760 Torgarden
7465 Trondheim
Sentralbord: 73593000
Telefaks: 73591299
ts@sintef.no
www.sintef.no
Foretaksregister:
NO 919 303 808 MVA

Prosjektnotat

Smart flernivå-koordinering

Dansen for å engasjere staten: opp-ned-opp og til siden

VERSJON

1.0

DATO

2018-01-26

FORFATTER(E)

Åge Mariussen

OPPDRAGSGIVER(E)

Nordland fylkeskommune

OPPDRAGSGIVERS REF.

15/8288 Knut Høybråten

PROSJEKTNR

102011144

ANTALL SIDER OG VEDLEGG:

13

SAMMENDRAG

I Norge oppfattes spørsmålet om flernivå-forvaltning og sektor-samordning ofte som et «ovenfra og ned» problem. Problemet begynner på toppen. Fragmenteringen på sentralt nivå gjør at den norske staten som regel, med noen viktige unntak, har dårlige evner til å koordinere mellom sektorer på en måte som fremmer økonomisk vekst «på grasrota». Løsningen på dette problemet, blir det hevdet, er et sterkere regionalt nivå. Men det er vanskelig for regionene å bruke de nasjonale sektorielle føringene og rammebetingelsene og integrere dem i gode og konsistente regionale utviklingsplaner og strategier. Sett fra borgernes side er det ofte kommunene og fylkeskommunene som «får skylda» for det som oppleves som «byråkrati». På denne måten har vi fått en fastlåst konfrontasjon mellom regionalister og tilhengere av statlig detaljstyring. Smart spesialisering har en ny løsning. Grasrota av smarte entreprenørielle oppdager og deres regionale planleggere oppdager stadig vekk problem med sektoriell samordning nedenfra. Dette legger grunnlaget for en ny dialog. Forutsetningen for at en ny harmoni mellom topp og bunn kan gi muligheter til ny vekst nedenfra er at en to nivåene kan snakke sammen. Her kan EU og transnasjonale nettverk gi hjelp. I notatet belyses denne problemstillingen med utgangspunkt i et aktuelt eksempel: behovet for omstilling i norsk økonomi. Vi har en regjering som har begynt å tenke tverrsektorielt om havet!

PROSJEKTLEDER

Håkon Finne

SIGNATUR**KONTROLLERT AV**

Tone Merethe Berg Aasen

SIGNATUR**PROSJEKTNOTAT NR**

9

GRADERING

Åpen

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse	2
Forord	3
1 Innledning: Nordland.....	4
2 Opp-ned – ned-opp.....	7
2.1 Opp-ned (2007-2013).....	7
2.2 Ned-opp og til siden (2013-2016)	7
3 Fra 2020: Fler-nivå strategiutvikling (enda lengre ut til siden)	9
4 Referanser.....	12
Vedlegg: Ulike statlige myndigheters geografiske inndeling av sine regionale ledd pr 2011	13

FORORD

Dette notatet er et policynotat om smart spesialisering innenfor rammen av prosjektet «Følgforskning Smart spesialisering i Nordland», et prosjekt som går fra 2015 til 2019 i samarbeid mellom SINTEF og Nordlandsforskning, på oppdrag fra Nordland fylkeskommune.

Notatene i dette prosjektet skal styrke kunnskapsplattformen for forankring, videreutvikling og implementering av Nordland fylkeskommunes innovasjonsstrategi for regionen. I policynotatene sammenstiller vi policymateriale og forskningsresultater som er relevant for implementering av strategien. Formen er slik at vi har redusert antall referanser til vitenskapelige publikasjoner (forfatter, årstall) til et minimum for å lette leseligheten. Vi har sikkert utelatt noen referanser vi burde ha tatt med for ikke å ta æren for andres idéer. Men sammenstillingen og framstillingen er vår egen.

Notatet er skrevet av seniorforskerne Åge Mariussen fra Nordlandsforskning. Vi takker referansegruppen for nyttige kommentarer. Innholdet står naturligvis for forfatterens regning.

I prosjektet produserer vi også andre notater og rapporter. En oppdatert oversikt med nedlastingsmuligheter finnes på oppdragsgivers nettside for prosjektet <https://www.nfk.no/tjenester/naring/innovasjon/folegforskning/> og på SINTEFs prosjektnettsted <http://www.sintef.no/smart-spesialisering>.

Trondheim, 2017-12-04

Håkon Finne
Prosjektleder

1 INNLEDNING: NORDLAND

Nordland har etter norske forhold en stor fylkeskommune med betydelige økonomiske og organisatoriske ressurser. Sammen med statlige regionale institusjoner og primærkommuner har fylkeskommunen et regionalt forvaltningsansvar for et langstrakt fylke med viktige industribyer, en stor del av norskekysten og områder med jordbruk og reiseliv. Fylkeskommunen har en nasjonal «mor», Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), som bevilger penger til regionale utviklingsprogram og har det overordnede forvaltningsansvaret for Plan- og Bygningsloven, som er en ramme for arealplanlegging som gir det lokale demokratiet et stort og generøst armslag, og som forvaltes av primærkommunene, under veiledning av fylkeskommunen.

Hva kan gå galt med et slikt fantastisk utgangspunkt?

Et hovedproblem i norsk regionalpolitikk er en tradisjon med en sterk statlig sektorisering. Med noen viktige unntak, perioder med statsministre eller statsråder med sterke personligheter som «tar samtlende grep», er moderne norsk historie en fortelling om en segmentert sentralforvaltning med ulike «stammer» av profesjoner og disipliner organisert som lukkede, byråkratiske sektorer. I denne fortellingen om det moderne Norge styres ministrene av byråkratene i departementet. Den koordinerende mekanismen på det sentrale nivået, regjeringen har stort sett vært prisgitt person-relasjoner mellom statsråder, som rett som det er, blir det påstått, mangler evne eller vilje til å «snakke sammen». Sammenlignet med mange andre land, som Sverige, Danmark og Finland har norske *statsministre* og *regjeringskollegiet* liten *institusjonell* makt over sine statsråder. Mange beslutninger tas av statsrådene i dialog med deres sektorforvaltning.

Dette betyr at de *sentrale institusjonelle mekanismene* som skaper samordning mellom sektorer i mange andre land er relativt svake i Norge. Som sagt, dette åpner også for sterke personligheter som kan gripe inn og ordne opp av og til.

Innenfor den institusjonelle logikken har vi ulike sektorer som opererer med ulike «kart» av Norge. De har ulike metoder for planlegging og prioritering, og de opererer ut fra ulike og ofte sprikende kriterier. Lettere karikert kan vi si at de nasjonale sektor-siloene «dumper» sine ressurser og virkemidler (universitet og høyskoler, veier, bruer og flyplasser, sykehus, naturvernområder osv.) utover den norske geografien på en «blind», ikke-koordinert måte.

For å kompensere for disse problemene på statlig nivå har man forsøkt å utvikle koordinerende mellomledd mellom og under departementene, i form av *direktorater*¹, som Norges Forskningsråd, Innovasjon Norge og andre. Disse direktoratene er finansiert på tvers av flere departement. De får derfor ofte svært uklare styringssignaler. De kan av og til konkurrere med hverandre og gjøre ting som «ikke henger sammen». De ulike direktoratene har sine egne «regional-politikker» og de opererer med «egne kart», se en samling av slike sektorspesifikke regionavgrensninger i Vedlegg. Innovasjon Norge har sitt eget kart over globale (GCE), nasjonale (NCE) og regionale (Arena) ekspertsentra, og er samtidig «koblet opp» mot kartet over fylkene, fordi en del av deres finansiering kommer fra fylkeskommunene. Norges forskningsråd har et kart over forskningsregioner, et kart over regioner som skal «løftes», og et kart over institusjoner (universitet, høyskoler og institutt).

¹ Direktorat er i denne sammenheng en generisk betegnelse som ikke bare omfatter de organer som har direktorat i navnet sitt.

Organiserte interesser for næringsliv og andre har kompensert for denne kompleksiteten gjennom en økt lobbyvirksomhet direkte inn mot Stortinget, og ikke inn mot etatene. Stortinget i sin tur har gjort noen strukturelle endringer i sitt komitesystem, slik at en del av koordineringen kan ivaretas der. Segmenteringen er ikke blitt borte, for styringssignalene må allikevel kanaliseres gjennom de etablerte strukturer for departementer og direktorater. Men denne nypluralistiske demokratiformen bidrar allikevel til å avlaste noe av behovet for økt koordinering i det mer åpne, komplekse samfunnet som har utviklet seg siden 1980-tallet. (Rommetvedt 2017)

Institusjonene som skal løse dette statlige problemet med manglende «policy mix» eller koordinering mellom sektorer, er fylkeskommunene og kommunene. Debatten om det regionale nivåets rolle har lenge dreid seg om ambisjonen om et «regionalt handlingsrom» der sterke, moderne og velfungerende regionale institusjoner (kommuner og fylkeskommuner) på en heroisk måte løser problemet som skapes i Oslo og får sektorene til å «henge sammen», gjennom en proaktiv regional strategi for arealplanlegging og næringsutvikling, gjennom fylkesplaner og kommuneplaner. Fylkeskommunene og kommunene skal være i stand til å gjøre dette fordi de ser hvordan offentlig politikk faktisk fungerer, sett nedenfra.

Man skulle kanskje tro at dette regionale nivået skulle kunne lage store, egne kart som viser vei for de statlige virkemidlene og fortelle den fragmenterte staten hvor byene skal bygges, veiene skal gå og bygdene og kystsamfunnene skal vokse? På papiret er «Plan- og bygningsloven» et slagkraftig redskap som tilsynelatende gir kommunene og det lokale demokratiet stor makt. I noen tilfeller lykkes kommunene over all forventning. En viktig forklaring på suksessen med utvikling av destinasjoner for turisme i Lofoten ble lagt gjennom en «Masterplan» som ble utviklet av Lofotrådet, et interregionalt planleggingsorgan basert på samarbeid mellom kommunene. Om vi ser bort fra større byer, som Bodø, og store tettsteder som har planavdelinger og innovative strategier for utvikling, har de fleste institusjonene som fatter beslutningene i henhold til Plan- og Bygningsloven, primærkommunene, små ressurser å sette inn. De har mange andre oppgaver. Løsninger blir ofte personavhengige og tilfeldige. I et slikt komplisert institusjonelt landskap med mange kart og fragmentering mellom beslutningsnivå og sektorer blir viktige beslutninger derfor ofte fattet gjennom lang og komplisert tautrekking mellom institusjoner og nivå, og hestehandel mellom politiske grupper og ulike interessenter som mange vil si ikke er verdig en moderne stat.

Som en sterk og oppegående regional aktør har Nordland fylkeskommune eksperimentert med ulike svar på dette problemet med samordning. Et tidlig initiativ var et ambisiøst forsøk på å *delegere makt* fra staten til det regionale nivået, gjennom «Frifylke-forsøket» som ble startet i 1989. Her gjorde Nordland og Agderfylkene i samarbeid med flere statlige departement, med KMDs forløper KAD (Kommunal- og arbeidsdepartementet) som koordinator, et eksperiment innenfor området næringsutvikling. På denne tiden var virkemidlene på arbeidsmarkedet ansett for å være løsningen på utfordringene med vekst. I tråd med vellykkede danske erfaringer skulle ansvaret for virkemidlene innenfor arbeidsmarkedspolitikken (voksenopplæring) delegeres til fylkeskommunene. Dette eksperimentet ble stoppet fordi et departement, Finansdepartementet, ikke ville gi slipp på sin kontroll (Amdam 1996). Videreføringen av dette arbeidet ble likevel en strategi for «partnerskap» mellom de regionale statlige sektorene og fylkeskommunens næringsavdeling i Nordland. Også dette begrepet kom gjennom erfaringer med dansk regional planlegging som var med på å legge grunnlaget for EUs nye regionalpolitikk, «Strukturfondene». Partnerskapene i Nordland jobbet med utgangspunkt i fylkesplaner, regionale utviklingsplaner (RUP) og ble senere en del av Norges Forskningsråds regionalpolitikk, VRI.

Denne pro-aktive strategien for regional næringsutvikling var en del av bakgrunnen for Nordland fylkeskommunes interesse for smart spesialisering.

Smart spesialisering bygger på en økonomisk teori om «stedsbasert» utvikling. Begrepet «sted» må ikke forstås geografisk. Økonomiske teorier tar utgangspunkt i en *prosess som skaper økonomisk vekst*, dynamikken mellom spesialisering bygd på komparative styrker i et område og diversifisering i nye retninger, basert på denne styrken (entreprenørielle oppdagelser). Denne prosessen går av seg selv, den tar sats i mer eller mindre fast avgrensede geografiske rom, og den stimuleres og støttes, gjennom smarte regionale strategier. Håndgrepene i disse smarte strategiene er velkjente for alle som har vært borti lokalt eller regionalt arbeid med utvikling: finn den unike styrken din som ingen andre har og bruk den på nye måter! I utgangspunktet skal smart spesialisering gjennomføres av regionale institusjoner som skal tilrettelegge for entreprenørielle eksperimenter. Et sentralt utgangspunkt er å styrke de regionale institusjonene som kan fylle denne rollen.

Men sett med utgangspunkt i mekanismen som skal skape vekst, de entreprenørielle oppdagelsene, må «stedet» der veksten kommer i gang oppfattes som åpent, og ikke lukket. I smart spesialisering fins det ikke en entydig *geografisk* definisjon på hva stedet og nettverket som kan skape ny vekst bygd på egen styrker egentlig er. Smarte strategier kan involvere hele Europa, transnasjonale europeiske regioner, land og regioner. Smarte strategier er støtte til dynamiske prosesser som kan operere på flere geografiske nivå, og som ikke respekterer geografiske grenser i jakten på vekst. På denne måten er smart spesialisering noe nytt, sett i forhold til *geografenes* fortelling om vekst, som er klynger.

I regionalt utviklingsarbeid som starter med «klynger» spiller historien og geografien en hovedrolle. En «klynge» er skapt av en rekke gunstige og ofte tilfeldige historiske hendelser, så som samspillet mellom fiskebåt-redere og lokale skipsverft som så klarer å utnytte store muligheter i oljeindustrien. Slike suksesser utfolder seg i bestemte geografiske regioner, Sunnmøre, Ulsteinvik, Ålesund, som kan måles opp og merkes av på kartet. Skal man ta utgangspunkt i klynger må man kaste pengene og virkemidlene i retning av områdene som allerede gjør det bra. Geografene sier at vi skal styre båten ved å se bakover, på kjølvannet. Smarte strategier består i å se framover, støtte små entreprenører som kanskje kan klare å skape nye klynger. Disse entreprenørene som krysser trange sund kan få støtte fra ulike hold. Området for en smart strategi blir derfor ikke avgrenset til en bestemt geografi.

Det betyr at smart spesialisering bygger på et nedenfra og opp svar på spørsmålet om flernivåforvaltning og sektorsamordning. Det er behovene i den entreprenørielle letingen etter nye utviklingsmuligheter som bestemmer geografien og behovet for samordning av sektorer, ikke de institusjonaliserte maktforholdene i den sentrale norske statsforvaltningen, og ikke suksessene som fulgte beslutninger som ble tatt for mange tiår siden og som skapte etablerte konsern.

Veksten i smart spesialisering er nedenfra, fra de små entreprenørene med nye ideer, og opp, i retning av nye klynger. Politikken som forsøker å legge til rette for denne *nedenfra og opp* strategien kom fra *EU-Kommisjonen*.

2 OPP-NED – NED-OPP

Tabellen nedenfor viser flernivåstrukturen i smart spesialisering slik den ser ut i dag. Det startet på toppen.

Tabell 1: Flernivåstruktur i strategier for smart spesialisering

Nivå	Aktører
Europeisk plattform (fra 2007)	EU Kommisjonen, DG Regio (Strukturfondene), S3 Plattform i Sevilla, H2020
TRANSNASJONAL LÆRING (fra 2017)	INTERREG. 60 Grenseregionale, 15 Transnasjonale, 4 Interregionale programmer. Plattformen under etablering
NASJONALT NIVÅ (fra 2016)	21 land (18 EU land + 3 ikke-EU land)
REGIONER (fra 2013)	180 regioner (170 EU regioner + 10 ikke-EU regioner, Inkludert Nordland)
LOKAL UTVIKLING	Diverse sub-regioner, kommuner, lokalsamfunn

2.1 Opp-ned (2007-2013)

Initiativet til smart spesialisering kom ovenfra, fra EU-Kommisjonen. Bygd på et initiativ i en ekspertgruppe som var nedsatt for å finne nye løsninger innenfor innovasjonspolitikken nedsatte Kommisjonen i 2007 en komite av eksperter, «Mirror Group», som utviklet en start på en felles plattform, en «Håndbok i smart spesialisering». Ansvaret for arbeidet med implementering av denne håndboken ble gitt til et institutt i Sevilla, Spania, som eies av Kommisjonen. I 2013 tok dette instituttet kontakt med planleggere i europeiske regioner. Planleggerne ble invitert til konferanser der de skulle presentere sine strategier som bygde på håndboken for hverandre og lære av hverandre, gjennom «peer review». Samtidig bygde sentret opp en egen kunnskapsbase med databaser, dokumenter og analyser som skulle støtte regionene og de regionale planleggerne i deres arbeid med å lage en ny type regional utviklingsplan. De regionale utviklingsprogrammene var basert på kontakt mellom planleggere i regionale institusjoner, universitets- og forskningsmiljø, entreprenører og næringsliv.

En sentral utfordring i regionenes arbeid med programmene var «policy mix», behovet for å få med seg det nasjonale nivået og å finne mekanismer for koordinering mellom sektorer som spilte på lag med statlige sektorer og samordningsmekanismer.

2.2 Ned-opp og til siden (2013-2016)

Etter hvert som det viste seg at dette arbeidet førte fram og flere og flere regioner ble medlemmer og utviklet strategier, tok Kommisjonen to viktige beslutninger: arbeidet skulle støttes av den nye generasjonen av forskningsprogram, Horizon 2020, og det skulle implementeres med utgangspunkt i EUs regionalpolitikk, Strukturfondene. En forutsetning for å få EU-støtte til regionene gjennom Strukturfondene var at DG REGIO, EUs direktorat for regionalpolitikk, godtok at de regionale utviklingsstrategiene fulgte plattformens håndbok. Fram til da hadde enkelte stater deltatt i arbeidet. Mindre land, som de Baltiske landene, deltok på linje med regioner og laget egne strategier. Siden finansieringen i Strukturfondene måtte gå gjennom nasjonalstatene, ble nå alle medlemsstatene trukket inn. Til nå har 21 land, 18 fra EU og tre utenfra, også utviklet egne nasjonale S3 strategier og meldt seg inn i plattformen.

Den sentrale målgruppen for Kommisjonen var å støtte utviklingen av det regionale nivået. Ved å starte med å mobilisere regionene og gi dem støtte til utvikling av smarte planer har dermed EU

kommisjonen åpnet for en nedenfra og opp-dialog internt i landene om hvordan ofte gjenstridige statlige sektorer kan tilpasses til de regionale utfordringene.

EU Kommissjonen har samtidig tatt to viktige initiativ for ytterligere å styrke de regionale institusjonenes og nettverkens stilling i forhold til det nasjonale nivået: Horizon 2020 og Interreg. Disse to virkemidlene brukes i dag for å fremme tverrsektorielle og flerfaglige innovasjonsprosjekter med bred deltagelse, fra forskningsinstitusjoner, regionale institusjoner, bedrifter og bedriftsnettverk. Disse prosjektene bidrar til å gi arbeidet med smart spesialisering større geografiske nettverk, ut over grensene til regionene: transnasjonale innovasjonsnettverk.

3 FRA 2020: FLER-NIVÅ STRATEGIUTVIKLING (ENDA LENGRE UT TIL SIDEN)

Kommisjonens utfordring i den neste budsjettperioden er problemer med BREXIT, og det mulige hullet i budsjettet som det vil skape, samt store nye satsninger, blant annet knyttet til integrasjon av flyktninger. Dette tyder på at Strukturfondene, EUs regionalpolitikk, står overfor mulige kutt i budsjettene. Samtidig er signalene tydelige på at Kommisjonens politikk med smart spesialisering skal videreføres. Et hovedfelt i denne videreføringen blir transnasjonal læring og utvikling av transnasjonale, flersektorielle og flerfaglige innovasjonsnettverk. Et viktig virkemiddel i denne sammenhengen er styrkingen av Interreg-samarbeidet.

Ifølge Kommisjonen (fra S3-plattformen):

... a recent analysis of RIS3 strategies in EU-13 countries suggests that the transformative agendas prepared by regional and national governments tend to be somewhat inward looking and do not always employ an adequate strategic approach to enable and facilitate trans-regional collaboration. <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/value-chains>

Denne utvidelsen betyr at regionale innovasjonsprosesser og entreprenørielle oppdagelsesreiser kan sees innenfor en større sammenheng, som en del av større, nasjonale eller transnasjonale strategier og nettverk. Dette illustreres slik i en publikasjon fra S3 plattformen (Mariussen m. fl. 2016):

Tabell 2: Flernivåstrategier og nettverk

		STRATEGINIVÅ	
		Regional	Transnasjonal
KUNNSKAPS- NETTVERK	Regional	Stedsbasert utvikling bygd på egne ressurser	Transnasjonal læring
	Transnasjonal	Klatring i verdikjeder	Transnasjonale / makroregionale entreprenørielle økosystemer og innovasjonsnettverk

Et utgangspunkt for en slik flernivå-tenkning når det gjelder strategiutvikling og innovasjonsnettverk er forholdet mellom Nordlands strategi for sjømat, EUs strategi for «Blue Growth» fra 2012 (COM(2012)494 ; SWD(2017)128) og den norske regjeringens nye strategi for havet «New growth, proud history» fra 2017 (Nærings- og fiskeridepartementet og Olje- og energidepartementet 2017).

Fokus i EUs strategi for havet er

- blå energi
- akvakultur
- kyst og maritim turisme
- blå bioteknologi
- gruvedrift på havbunnen.

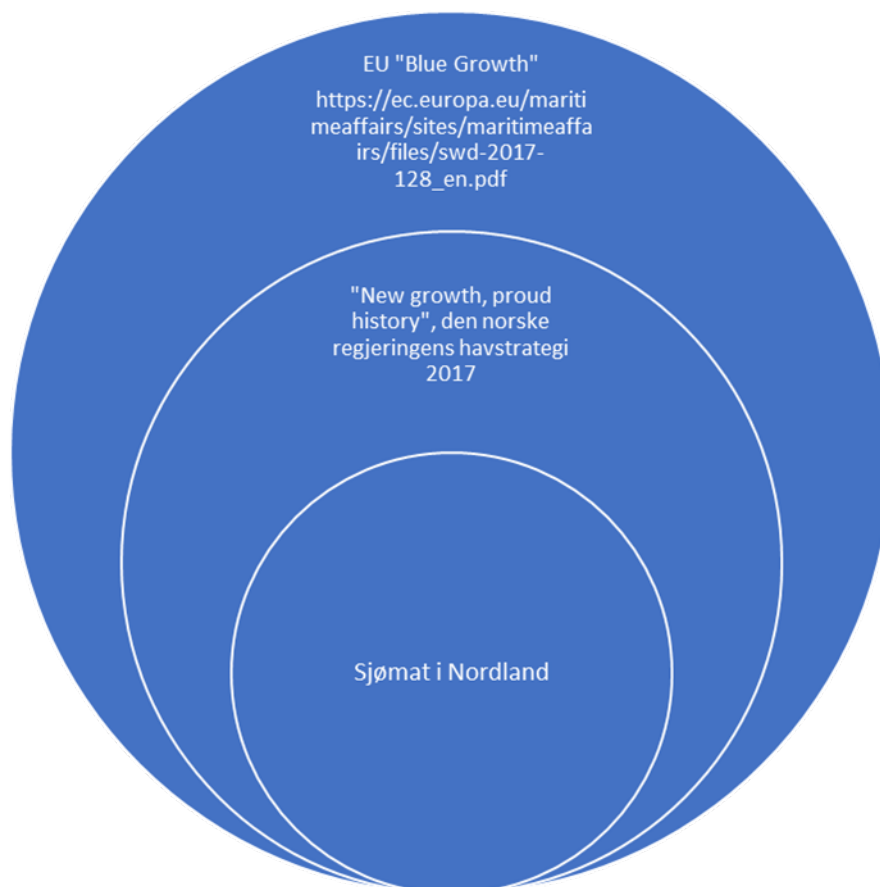
Begge disse strategiene er flerfaglige og tverrsektorielle. Den norske regjeringen ser ut til å legge seg tett opp til EU i rammen for analysen. Temaene i styring og forvaltning i det norske strategidokumentet omfatter

- Arealforvaltning

- Infrastruktur
- Sikkerhet
- Ressurskartlegging og informasjonsdeling
- Ressursforvaltning i petroleum
- Bærekraftig vekst og verdiskapning i maritim industri og sjømat
- Framvoksende hav industrier
- Reguleringer
- Møteplasser og arenaer for dialog

Innenfor forskning og utvikling blir behovet for tverrsektoriell og flerdisiplinær kunnskapsutvikling poengtert. Det ser ut til at begrepet «havet» har gitt den norske staten en tverrsektoriell åpning som klaffer godt med en videre diskusjon av et program på flere nivå.

Dette ser ut til å kunne bli et møtested for de tverrsektorielle analysene som må på plass for å kunne virkeliggjøre de økonomiske ambisjonene som ligger i hav-strategien og utvikle en plan for bærekraftig ressursforvaltning og arealbruk. Hvilken posisjon vil sjømatnæringen og kystsamfunnene i Nordland få i dette arbeidet? En utfordring for Nordland vil være å finne en posisjon innenfor «New growth» som «setter Nordland på kartet» i den norske strategien, sett i forhold til andre norske regioner. Her har Nordland fortrinn når det gjelder sjømat. Her vil nærmere transnasjonale kontakter med virkemidlene EU bruker i sin strategi, som H2020 og Interreg komme godt med.

Figur 1: Ikke-fragmentert innsats mot havrommet på tvers av strategi- og forvaltningsnivå

Poenget med en slik kobling av strategier på flere nivå er at de gir utviklingsmuligheter i fire retninger:

1. Transnasjonale innovasjonssystem, innovasjonsnettverk og verdikjeder. Innovasjonsnettverk som støtter klynger og bedrifter i Nordland i deres arbeid med entreprenørielle oppdagelser
2. Transnasjonalt samarbeid mellom regionale institusjoner om felles utfordringer knyttet til tema som ressursforvaltning, arealplanlegging til havs osv.
3. Felles strategier bygd på komplementaritet mellom regioner
4. Transnasjonal læring av gode erfaringer i perifere europeiske kystregioner som ligner på Nordland.

Dette vil være områder der EUs Interreg-program og Horizon 2020 gir muligheter til finansiering av innovasjonsprosjekter. Nordland er med i en viktig lobbyorganisasjon, Conference of Peripheral Maritime Regions, se www.cpmr.org. CPMR er aktiv i utviklingen av smart spesialisering for maritime regioner. CPMR er en assosiert partner i Interreg Østersjø-prosjektet LARS, som bruker samme metode for analyse som lå til grunn for Nordland fylkeskommune, gap-analyse. http://www.uva.fi/en/rekry/ajankohtaista/miten_alue_voi_erikoistua_alykkaasti/

Den norske regjeringen jobber nå med implementeringen av regionreformen. En aktuell proposisjon til Stortinget, «Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå» (Prop. 84 S (2016-2017)), peker i retning av at mulighetene til samordning mellom statlige sektorer og de nye regionene og deres planprosesser, i fylkesplanene, skal bedres. Det gjenstår å se hva som kommer ut av dette arbeidet.

4 REFERANSER

- Amdam, Jørgen (1996): *Frå samordning til samhandling. Sluttevaluering av frifylkeforsøka i Aust-Agder og Nordland*. Volda: Høgskulen i Volda/Møreforskning Volda.
- COM(2012)494 (2012): Blue growth. Opportunities for marine and maritime sustainable growth. COM. Brussels: Commission of the European Communities. Vol. 2012 494: 12. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0494&from=EN>
- Hofstad, Hege og Gro Sandkjær Hanssen (2015): *Samfunnsutviklerrollen til regionalt folkevalgt nivå. Videreutvikling av rollen gjennom partnerskapsbasert regional utvikling og planlegging*. Oslo: NIBR.
- Mariussen, Åge, Ruslan Rakhmatullin og Lina Stanionyte (2016): *Smart specialisation: Creating growth through trans-national cooperation and value chains. Thematic work on the understanding of transnational cooperation and value chains in the context of smart specialisation*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Nærings- og fiskeridepartementet og Olje- og energidepartementet (2017): *Ny vekst, stolt historie. Regjeringens havstrategi*. Oslo: Nærings- og fiskeridepartementet. https://www.regjeringen.no/contentassets/097c5ec1238d4c0ba32ef46965144467/nfd_havstrategi_uu.pdf
- Prop. 84 S (2016-2017) (2017): *Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå*. Oslo: Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Rommetvedt, Hilmar (2017): *Politikkens allmenngjøring. Stortinget, regjeringen og de organiserte interessene i et nypluralistisk demokrati*. Bergen: Fagbokvorlaget.
- SWD(2017)128 (2017): Report on the blue growth strategy. Towards more sustainable growth and jobs in the blue economy. *Commission Staff Working Document*. Brussels: Commission of the European Communities: 62. https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/sites/maritimeaffairs/files/swd-2017-128_en.pdf

VEDLEGG: ULIKE STATLIGE MYNDIGHETERS GEOGRAFISKE INNDELING AV SINE REGIONALE LEDD PR 2011

Oslo	Akershus	Ostfold	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn	Møre	Sør-Tr.	Nord-Tr.	Nordland	Troms	Finnmark				
2 regioner																						
Hovedredningsentral 1 Stavanger																Hovedredningsentral 2 Bodø						
3 regioner																						
Meteorologisk institutt – værvarslinga 1										Meteorologisk institutt – værvarslinga 2					Meteorologisk institutt – vær 3							
Jernbaneverket 1								Jernbaneverket 2					Jernbaneverket 3									
Fylkesnemnda for sosiale saker								Fylkesnemnda for sosiale saker 2														
Statnett 1													Statnett 2			Statnett 3						
4 regioner																						
Sjøfartsdir inspeksjon 1				Sjøfartsdir inspeksjon 1				Sjøfartsdir inspeksjon 2				Sjøfartsdir inspeksjon 3			Sjøfartsdir inspeksjon 4							
5 regioner																						
Vegregion 1					Vegregion 2					Vegregion 3				Vegregion 4			Vegregion 5					
H2		Helseregion 1			Helseregion 2					Helseregion 3				Helseregion 4			Helseregion 5					
Avinor 1							Avinor 2					Avinor 3			Avinor 4		Avinor 5					
Justerkamre 1								Justerkamre 2				Justerkamre 3			Justerlamre 4			Justerkamre 5				
NVE 1					NVE 2				NVE 3			NVE 4			NVE 5							
Kystverket 1				Kystverket 1				Kystverket 2				Kystverket 3			Kystverk 4		Kystverk 5					
Eltilsynet 1					Eltilsynet 2				Eltilsynet 3			Eltilsynet 4			Eltilsynet 5							
Jordskifteretten 1						Jordskifteretten 2				Jordskifteretten 3			Jordskifteretten 4			Jordskifte 5						
Barne-, ungdoms- og familieetaten 1					BUFA 2				BUFA 3			BUFA 4			BUFA 5							
Statsbygg 1					Statsbygg 2				Statsbygg 3			Statsbygg 4			Statsbygg 5							
6 regioner																						
Husbanken 1					Husbanken 2					Husbanken 3				Husbanken 4			Husbank 5		Husbank 6			
UDI 1				UDI 2				UDI 1		UDI 3		UDI 4			UDI 5			UDI 6				
L 2		Lagdomme 1			Lagdomme 2			Lagd 1		Lagdomme 3			Lagdomme 4				Lagdomme 5			Lagdomme 6		
Kri 1	Krim 2	Krim 1	Kriminalomsorg 2			Kriminalomsorg 3				Kriminalomsorg 4			Kriminalomsorg 5			Kriminalomsorg 6						
Sjøfartsinspektør 1										Sjøfartsinspektør 2				Sjøfartsinspektør 3			Sjøfartsinspektør 4			Sjøfartins 5		Sjøfartinsp. 6
Tollregion 1		Tollregion 2				Tollregion 3				Tollregion 4				Tollregion 5			Tollregion 6					
		Reindr 1												R 1	R2	Reindrif 3	R4	5	6			
7 regioner																						
Arb 1		Arbeidstilsynet 2			Arbeidstilsyn 3				Arbeidstilsyn 4				Arbeidstilsyn 5			Arbeidstilsyn 6			Arbeidstilsyn 7			
Fiskeridirektoratet 1				Fiskeridirektoratet 1				Fiskeridirektoratet 2				Fisk 3	Fiskdir 4		Fiskd 5		Fisk 6	Fisk 7				
8 regioner																						
Statsarkivet 1				Statsarkiv 2			Statsarkiv 3				Statsarkiv 4		Statsarkiv 5		Ark 6	Statsarkiv 7			Statsarkiv 8			
Mattilsynet 1				Mattilsynet 2			Mattilsynet 3			Mattilsynet 4				Mattilsynet 5		Mattilsynet 6		Mattilsyn 7		Mattilsyn 8		
Statens lånekasse 1					Låne 6			Lån 2+1	Låne 3+1	Statens lånekasse 4				Låne 5	Låne 6		Låne 7		Statens lånekasse 8			
10 regioner																						
Statsadvokaten 1				Statsadvokat 2			Statsadv 1	Statsadvokat 3		Statsadvokat 4		Adv. 5	Adv. 6	Statsadvokat 7		Statsadv. 8		Statsadv 9	Statsadv. 10			
Reg 1	Forbrukerrådet 2	Forbrukerrådet 3		Forbrukerrådet 4			Forbr.råd 5		Forbr 6	Forbrukerrådet 7		Forbrukerrådet 8			Forbruker 9	Forbruker 10						
11 regioner																						
Bisp 1		Bispedomme 2			Bispedomme 3			Bispedomme 4		Bispedomme 5			Bisp 6	Bispedomme 7		Bisp 8	Bispedom 9	Bispedo 10	Bispedomme 11			
12 regioner																						
Statens kartverk 1				Kartverk 2			Kart 1		Kartverk 3		Kartverk 4		Kart 5		Kartverk 6		Kart 7	Kart 8	Kart 9	Kartverk 10	Kart 11	Kart 12

(Kilde: Hofstad og Hanssen 2015 s. 21)

Teknologi for et bedre samfunn
www.sintef.no